

ANNIKA SØLVARÁ

Stjóri fyri
Granskingarráðið

Tey óndu!

Tá stuðul varð latin til eina Ph.D.verkætlan um gøtunøvn, kom øði í ein tinglim. Av Løgtingsins røðarapalli gav hann sína hjartans meining til kennar um bæði hesa verkætlan og gransking yvirhvøvdur. Í farnu viku gav ein annar tinglimur ilt av sær um stuðul til mentan í Føroyum. Hann segði sjálvur, at hann var óndur!

Nú hevur kjakið gingið í fleiri dagar, tíðum rættiliga kensluborið og subjektivt, eitt stríð millum tey góðu og tey óndu, heldur onkur. Slíkar negativar søgur tendra okkum á onkran hátt. Miðlar bera gleðiliga og skjótt søgur um óndar – ónøgðar - tinglimir. Fólk øsa seg upp í sosialu miðlunum. Søgurnar er einfaldar hjá miðlunum at bera, tær fortelja næstan seg sjálva og fáa skjótt egið lív.

Hóast fleiri kasta seg útí ella glaðbeint fylgja við í kjakinum, kann tað kennast sum at hava etið ein stóran bommpakka: Hugaligt, meðan tú át, men aftaná er lætt at sita við kensluni av, at hatta helst var betri ógjørt.

Hugdu vit ístaðin afturum óstortligu úttalilsini og kensluliga kjakið, at skipanunum handan tað, teir viðmerkja, so er eitt felags eyðkenni, at teir so ella so seta spurnartekin við, um tað almenna skal játta pening til gransking og mentan, og hvørt tað eru tey røttu, sum fáa stuðul. Tað fyrra, sjálva stuðulsskipanina, hava teir ábyrgd av, og eru teir ónøgðir við tað seinna, so er tað tí, at skipanin ikki virkar soleiðis sum teir vilja hava tað – um teir ynskja hana yvirhvøvdur.

Løgtingslimir hava ábyrgd av at seta karmar fyri almenna stuðlinum til gransking og mentan. Teir eru við til at avgera, um eitt økið skal stuðlast, hvør skal meta um, hvat er vert at stuðla, hvussu hetta kann gerast og hvussu stór játtan skal vera tøk. Teir gera ikki av, hvør ítøkiliga skal stuðlast, hetta hoyrir undir týðningarmikla arms-longd prinsippið. Eru teir ónøgðir við, hvussu skipanin virkar, kunnu teir harta tey, sum umsita skipanina, um tey ikki fylgja ásettu reglunum, í øðrum lagi kunnu teir royna at broyta skipanina, um tað verður mettt neyðugt. Tað er púra burturvið, órimiligt og óneyðugt at leggja eftir eini ítøkiligari verkætlan. Tey, sum hava fingið stuðul, hava fingið tað uppá eina umsókn, sum onnur hava tikið støðu til. Avgerðin liggur hjá játtandi myndugleikanum, ikki stuðulsmóttakaranum.

Tá ein tinglimur gerst óndur, er høvi hjá hinum 32 at hugsa um og gera vart við, hvørt teir samdir ella ósamdir. Politikarar hava eins og tey, sum eru sett at vara av stuðulsskipanunum, ábyrgd av at tryggja, at fólk hava álit á, at skipanin verður væl umsitin. Tey, sum skipanin er ætlað at stuðla, skulu hava javnbjóðis møguleika at halda seg frammat. Øll mugu kenna seg vís í, at umsóknir vera viðfarnar virðiliga, og at stuðulin verður býttur rimiliga. Tað er neyðugt at skjalprógva, hvat stuðulin varð brúktur til og um tað spurdist burturúr, sum ætlanin var. Hetta kann og skal alt tryggjast við reglum og mannagongdum. Hesar skulu politiska skipanin og tey, sum umsita hana, gera. Tey, sum fáa stuðul, skulu gera tað, sum tey hava lovað, og svarað fyri tí yvirfyri játtandi myndugleikanum, ikki lögtingslimum.

Tá onkur tinglimur verður óndur um eina skipan, er tað eitt gylt høvi hjá øllum avvarðandi at gera eitt veruleikatjekk: Er hetta “bara” politiskt rumbul fyri at tekkjast einum ávísum veljaraskara, ella treingir skipanin til eina yvirháling. Tað skal vera væl vorið, um ikki okkurt kann gerast enn betur.

KJAK

Viðmerkingar og lesarabrøv til Sosialin skulu sendast til teldupostadressuna:
post@sosialurin.fo

Bei **bei** Sambandsflokkurin

Nakrar grundgevingar fyri, hví eg havi meldað meg úr Sambandsflokkinum og hugleiðingar um ta politisku skipanina í Føroyum

HERGEIR STAKSBERG

Fyrrverandi sambandsmaður og valevni floksins til síðsta løgtingsval

Tá eg hugsi um Danmark, so hugsi eg trý ting: Eitt tað mest liberala landið í heiminum, eitt tað mest framkomna landið, og tað landið, har vælferðarsamfelagið trívist best.

Í míni verð eigur Sambandsflokkurin at endurspegla hesi virðini, men tað er stikk mótsatt: Sambandsflokkurin gongur á odda fyri flatskatti, sum beinleiðis mótarbeiðir vælferðarsamfelagnum. Sambandsflokkurin mótarbeiðir

eisini persónliga frælsinum, tá flokkurin gongur við til at parkera etisk mál, heldur enn at fáa tey fram í ljósið. Sambandsflokkurin tekur eisini í stóran mun bíbliuna fram, tá argument skulu leggjast fram. Umframt, at Sambandsflokkurin tíverri er alt annað enn framsíggin. Tískil síggi eg Sambandsflokkin sum eina beinleiðis andsøgn til alt tað, sum eyðkennir virðini hjá Danmark.

Jamen, so er bara at skifta flokk! Men hvønn flokk skal mann velja, tá alternativini

til Sambandsflokkin ikki eru nakað frægari? Vit hava bara ein Sambandsflokk ídag, restin er alt loysingarflokkar, so tað er sum at velja millum Atlantic Airways og Atlantic Airways.

Tað, sum ger tað heila eyka keðiligt, er, at vit hava fult av møguleikum fyri at gera Føroyar til eitt betri stað, skapa trivna, skapa búskaparvøkstur og fáa fólkavøkstur. Men av einari ella aðrar orsøk, so hevur hetta ongan áhuga. Hugburðurin í tinginum minnir mest um ensktalandi fuglarnar í Nemo, sum bara hugsa um fisk og eisini bara duga eitt orð: »Mine, mine mine...«.

Tann føroyski hamstarin

Um vit ímynda okkum hamstarin, sum rennur runt í hjólinum, so er tað soleiðis, sum eg síggi politiska systemið í Føroyum. Hamstarin brúkar eina øgiliga orku

upp á at renna í hjólinum, men førkar seg ongantíð frameftir. Um vit siga, at hamstarin er tingið og landsstýrið, so er tað eftir øllum at døma nógv stuttligari at brúka alla sína orku upp á at standa í stað, heldur enn at kanna møguleikarnaruttan fyri hamstarabúrið og brúka teir møguleikar, sum finnastuttan fyri búrið.

Sum støðan er í dag, so hava allir flokkarnir sín egna svull at berjast við. Tískil hava vit í grundini tørv á eini kollvelting, har tey gomlu konservativu knettini verða skift út við eina buffét, har tað er pláss fyri øllum sløgum av frískum mati. Har Jesus fær eitt væl uppiborið timeout frá føroyskum politikki. Har tað er samband millum teori og praksis, og har eitt orð er eitt orð, og ryggurin á teimum ráðandi ikki hevur styrkina á einum maðki.

Sjóøkið er ogn Føroya fólks

Nú skal lógarreglan um at fiskatilfeingi í føroyskum sjóøki er ogn Føroya fólks standa sína roynd

GEORG F. HANSEN

Formaður Føroya Arbeidarafelag

Umráðandi er at varðveita regluna um, at óvirkaður fiskur skal fara um føroyska uppboðssølu, áðrenn hann fer av landinum, verður strikað.

Sum skilst eru kreftir nú frammi, sum royna at fáa strikað regluna um, at óvirk-

aður fiskur skal fara um føroyska uppboðssølu, áðrenn hann fer av landinum, verður strikað.

Vit skulu staðiliga mótmæla, at frammanfyri regla verður strikað.

Tá vit kunnu staðfesta, at lógin ásetur, at fiskatilfeingið

í føroyskum sjóøki er ogn Føroya fólks, so er tað skyldan hjá okkara politikarum at tryggja, at so stórir partur av hesum fiskatilfeingi sum gjørligt verður virkað av føroyskum løntakarum.

Vit vóna, at bæði landsstýrismaðurin og samgongan sum heild vilja virða galdandi lóggávu og ikki fara at lata seg trýsta til at lata fiskin, sum veiddur er á grunnnum okkara, fara av landinum til útlandska arbeiðsmegi at tilvirka og virðisøkja, meðan út ímóti 2000 føroyingar ganga arbeiðsleysir.

Vit skulu samstundis gera vart við, at vit staðiliga vilja ávara ímóti, at Fiskimálaráðið setir í gildi eina rullandi

skipan, tá talan er um fiskiloyvir, tí ein slík skipan vil gera, at lógarreglan um, at fiskatilfeingið er ogn Føroya fólks bert verður eitt eiti, tí rullandi skipanin kemur í veruleikanum at gera, at øll fiskiloyvi verða savnaði á fáum hondum og møguleikarnir hjá øðrum virkisfúsum føroyingum at koma inn í fiskivinnuna, verða við hesum rættiliga nógv avmarkaðir.

Vónandi duga okkara politikarar at síggja vandan við at seta í verk skipanir, sum fara at gera tileinkis regluna um, at okkara fiskatilfeingi er ogn Føroya fólks.